

คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ พ.ศ.2554 หมายถึงคดี 2 ประเภทคือ

- คดีร้องขอให้ศาลคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- คดีร้องขอให้ศาลคุ้มครองสวัสดิภาพในกรณีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ผู้เสียหายในคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ หมายถึงผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือเด็กที่ได้รับการปฏิบัติโดยมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ผู้มีสิทธิร้องต่อศาล ได้แก่

1. คดีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

1.1 บุคคลในครอบครัวซึ่งถูกระทำด้วยความรุนแรงตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

1.2 ผู้กระทำการแทนในกรณีที่บุคคลตามข้อ 1.1 ไม่อยู่ในสภาพหรือวิสัยที่จะร้องขอได้เอง ซึ่งได้แก่ญาติ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ พนักงานเจ้าหน้าที่ องค์การซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย หรือองค์การซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ครอบครัว หรือบุคคลอื่นใด เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกระทำ

2. คดีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

2.1 เด็กหรือผู้ปกครองของเด็ก ผู้ปกครองหมายความว่า บิดา มารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึง พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้างตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

2.2 ผู้กระทำการแทนตามข้อ 1.2

การยื่นคำร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ

ผู้ร้องอาจยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือหรือมาแถลงด้วยวาจาเพื่อให้ศาลบันทึกไว้ก็ได้

การไต่สวน ให้กระทำการเป็นการลับเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีที่ศาลอนุญาตเท่านั้นจึงจะมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดี

คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ

หากข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างและมีพฤติการณ์อันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของผู้เสียหายและคำขอให้ศาลสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพอยู่ภายใต้วิธีการและมาตรการที่กฎหมายกำหนด ศาลอาจสั่งให้คุ้มครองสวัสดิภาพตามคำร้องขอหรือตามสมควรแก่กรณี โดยคำนึงถึงการรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้ มีกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือน

กรณีขอให้มีการคุ้มครองเด็กที่มีการปฏิบัติโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ปกครองต้องปฏิบัติหรือห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กด้วยก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ร้องซึ่งมีส่วนก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับคำปรึกษา แนะนำหรือเข้ารับการอบรมหรือบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูตามระยะเวลาที่กำหนด

คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเมื่อมีการปฏิบัติครบถ้วนแล้วก็เป็นอันสิ้นสุดและก่อนมีการปฏิบัติครบถ้วน ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งยุติได้